

Załącznik do uchwały nr LXI/1270/23
Sejmiku Województwa Dolnośląskiego
z dnia 9 listopada 2023 r.

**PROGRAM WSPÓŁPRACY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU
PUBLICZNEGO NA DOLNYM ŚLĄSKU W 2024 R.**

**DOLNY
ŚLĄSK**

Wrocław, lipiec 2023 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Rozdział 1. Postanowienia ogólne	3
Rozdział 2. Cel główny i cele szczegółowe Programu	4
Rozdział 3. Zasady współpracy	5
Rozdział 4. Zakres przedmiotowy	5
Rozdział 5. Formy współpracy	6
Rozdział 6. Priorytetowe zadania publiczne	8
Rozdział 7. Okres realizacji Programu	33
Rozdział 8. Sposób realizacji Programu	33
Rozdział 9. Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu	33
Rozdział 10. Tryb powołania i zasady działania komisji konkursowych	34
Rozdział 11. Informacje o sposobie tworzenia Programu oraz przebiegu konsultacji	35
Rozdział 12. Sposób oceny realizacji Programu	35

Wstęp

Konstytucyjna zasada pomocniczości oraz wynikające z innych ustaw kompetencje jednostek samorządu terytorialnego stanowią podstawę rozwoju wzajemnych relacji między administracją publiczną, a organizacjami pozarządowymi.

Organizacje pozarządowe skupiające aktywnych obywateli i podejmujące działania na rzecz społeczności lokalnych są ważnym ogniwem regionalnej wspólnoty samorządowej, jaką stanowi województwo. Skuteczność działań przez nie podejmowanych sprawia, że z roku na rok rośnie ich rola w kreowaniu pozytywnych zmian w środowisku lokalnym, co ma również wpływ na rozwój regionu. Jako podmioty silnie osadzone w lokalnych realiach doskonale znają potrzeby i problemy mieszkańców na danym terenie.

Organizacje, których liderami są niejednokrotnie miejscowe autorytety, pobudzają aktywność obywatelską, uczą dialogu społecznego, są niezastąpionym „łącznikiem” pomiędzy obywatelami, a władzą. Z tego wynika specyficzna rola sektora pozarządowego – ważnego partnera Samorządu Województwa Dolnośląskiego – umożliwiającego skuteczną realizację wspólnego, długofalowego celu, jakim jest dążenie do harmonijnego rozwoju regionu i wysokiej jakości życia dolnośląskiej społeczności.

Współpraca Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi jest elementem realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030. Punktem wyjścia do sformułowania Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 była diagnoza prospektywna pozwalająca na całościową ocenę stanu istniejącego oraz wskazanie głównych trendów, wyzwań i kluczowych problemów rozwoju regionu w przekroju terytorialnym. Jej zakres pozwolił określić wizję i misję Województwa Dolnośląskiego do roku 2030, a następnie hierarchiczną strukturę celów i przedsięwzięć strategicznych – grupy zadań strategicznych.

„Program współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2024 r.” stanowi dokument wykonawczy do Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, realizujący cele operacyjne (priorytety) Strategii ujęte w przedsięwzięciach strategicznych – grupach zadań strategicznych.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1.1. Program został przygotowany na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2. W kwestiach nieuregulowanych w Programie stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w ust. 1.

§ 2. Ilekroć w Programie jest mowa o:

- 1) **dotacji** – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 2) **DRDPP** – rozumie się przez to Dolnośląską Radę Działalności Pożytku Publicznego;
- 3) **komisji** – rozumie się przez to komisje konkursowe powołane w celu opiniowania ofert złożonych w trybie art. 13 ust. 1 ustawy;
- 4) **konkursie** – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 13, ust. 1 ustawy;
- 5) **KPRES** – rozumie się przez to Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej;
- 6) **Marszałku** – rozumie się przez to Marszałka Województwa Dolnośląskiego;
- 7) **NGO** – rozumie się przez to organizacje pozarządowe;

- 8) **OWES** – rozumie się przez to Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej;
- 9) **PES** – rozumie się przez to podmiot ekonomii społecznej;
- 10) **PS** – rozumie się przez to przedsiębiorstwo społeczne;
- 11) **podmiotach Programu** – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy;
- 12) **Programie** – rozumie się przez to *Program współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2024 r.*;
- 13) **Samorządzie** – rozumie się przez to Samorząd Województwa Dolnośląskiego;
- 14) **Strategii** – rozumie się przez to *Strategię Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030*;
- 15) **ustawie** – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 16) **Urzędzie lub UMWD** – rozumie się przez to Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego;
- 17) **Województwie** – rozumie się przez to Województwo Dolnośląskie;
- 18) **Zarządzie** – rozumie się przez to Zarząd Województwa Dolnośląskiego.

Rozdział 2

Cel główny i cele szczegółowe Programu

§ 3. Nadrzędnym celem współpracy Samorządu z podmiotami Programu jest dążenie do budowy silnego społeczeństwa obywatelskiego, które efektywnie wspomaga harmonijny rozwój regionu i wysoką jakość życia dolnośląskiej społeczności.

§ 4. Celami szczegółowymi współpracy w 2024 roku będą następujące priorytety (cele operacyjne) wynikające bezpośrednio ze Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030:

- 1) wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych subregionów (1.1);
- 2) wzmocnienie krajowej i europejskiej konkurencyjności regionu i jego marki (1.2);
- 3) wzmacnianie innowacyjności, w tym ekoinnowacyjności regionu (1.3);
- 4) rozwój i modernizacja regionalnej infrastruktury publicznej z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami i starszych (2.2);
- 5) rozwój i doskonalenie usług publicznych (2.3);
- 6) kształtowanie postaw obywatelskich (3.1);
- 7) wzrost społecznej integracji (3.2);
- 8) doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy (3.3);
- 9) poprawa efektywności kształcenia (3.4);
- 10) doskonalenie regionalnej polityki wspierania seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami (3.5);
- 11) kształtowanie postaw prozdrowotnych, prosportowych i proekologicznych (3.6);
- 12) wspieranie produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz wspieranie bezpieczeństwa energetycznego (4.4);
- 13) ochrona obiektów i terenów dziedzictwa kulturowego (4.5);
- 14) rozwój gospodarki cyrkularnej (4.6);
- 15) wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej (5.3).

Rozdział 3

Zasady współpracy

§ 5. Współpraca Samorządu z podmiotami Programu opiera się na następujących zasadach:

- 1) **pomocniczości** – Samorząd uznaje prawo podmiotów Programu do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracuje z nimi. Wspiera ich działalność i umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie;
- 2) **suwerenności stron** – Samorząd respektuje niezależność i suwerenność podmiotów Programu, ich związków i reprezentacji;
- 3) **partnerstwa** – podmioty Programu, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz zgodnie z trybem wynikającym z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz wykonywaniu zadań publicznych;
- 4) **efektywności** – Samorząd przy zlecaniu zadań publicznych podmiotom Programu dokonuje wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, oczekując rzetelnej realizacji przyjętych zadań oraz wywiązania się z zobowiązań merytorycznych, finansowych i sprawozdawczych;
- 5) **jawności** – Samorząd udostępnia współpracującym z nim podmiotom Programu informacje o zamiarach i celach realizowanych zadań publicznych, w których możliwe jest prowadzenie takiej współpracy;
- 6) **uczciwej konkurencji** – Samorząd przy zlecaniu realizacji zadań publicznych równorzędnie traktuje wszystkie podmioty Programu, stosując jednakowe kryteria oceny złożonych ofert.

Rozdział 4

Zakres przedmiotowy

§ 6. Współpraca Samorządu z podmiotami Programu dotyczy zadań określonych w art. 4 ustawy, w szczególności ustawowych zadań własnych Samorządu oraz obszarów określonych w Strategii, w zakresie:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- 2) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 3) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 4) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 5) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- 6) działalności na rzecz integracji cudzoziemców;
- 7) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;
- 8) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 9) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 10) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- 11) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;

- 12) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 13) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
- 14) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 15) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 16) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 17) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 18) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- 19) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 20) turystyki i krajoznawstwa;
- 21) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- 22) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 23) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
- 24) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
- 25) ratownictwa i ochrony ludności;
- 26) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
- 27) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
- 28) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami;
- 29) promocji i organizacji wolontariatu;
- 30) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
- 31) działalności na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa;
- 32) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
- 33) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 34) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1–33.

Rozdział 5

Formy współpracy

§ 7. 1 Współpraca Samorządu z podmiotami Programu opiera się na zasadach określonych § 5 Programu; ma ona charakter finansowy i pozafinansowy.

2. Współpraca finansowa realizowana będzie m.in. przez:

- 1) zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom Programu w trybie otwartych konkursów ofert na zasadach określonych w ustawie, z możliwością kontynuacji w roku następnym, w tym również wyłanianie operatorów projektów, o których mowa w art. 16a ustawy;
- 2) zlecenie realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert, zgodnie z przepisami określonymi w art. 19a ustawy;
- 3) dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach na podstawie uchwały nr XXVI/576/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru, znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego;

- 4) zlecenie zadań mających na celu poprawę infrastruktury oraz budowę, rozbudowę i modernizację obiektów służących realizacji zadań publicznych;
  - 5) wspieranie zadań publicznych, na zasadach określonych w przepisach szczegółowych, m.in. dofinansowanie robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 6 sierpnia 2004 r. w sprawie określenia zadań samorządu województwa, które mogą być dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej;
  - 6) program Dolnośląskie Małe Granty.
3. Współpraca pozafinansowa realizowana będzie m.in. przez:
- 1) konsultowanie z podmiotami Programu i DRDPP projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów oraz projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ustawy;
  - 2) organizowanie i współorganizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwój podmiotów Programu oraz ich profesjonalizację, w tym m.in. organizowanie szkoleń, warsztatów, konferencji, prowadzenie doradztwa, udzielanie pomocy merytorycznej;
  - 3) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu ujednolicenia i zharmonizowania tych kierunków;
  - 4) zamieszczanie na stronach internetowych, profilach w social mediach itp. informacji istotnych dla podmiotów Programu;
  - 5) tworzenie wspólnych podmiotów o charakterze opiniodawczo-doradczym;
  - 6) prowadzenie wspólnych przedsięwzięć, w tym m.in. przystępowanie Samorządu do partnerstw z podmiotami Programu;
  - 7) obejmowanie honorowym patronatem Marszałka przedsięwzięć realizowanych przez podmioty Programu;
  - 8) udostępnianie, w miarę możliwości, pomieszczeń Urzędu oraz innych zasobów niezbędnych do realizacji zadań przez podmioty Programu.

Rozdział 6

Priorytetowe zadania publiczne

§ 8. Priorytetowe zadania publiczne Samorządu, które będą realizowane w 2024 r.:

Lp.	Zadania priorytetowe	Cele szczegółowe (priorytety ze Strategii wymienione w § 4)	Podstawa prawna (ustawy, uchwały, programy, umowy, kierunki działań strategicznych wynikające ze Strategii)	Formy współpracy		Jednostka realizująca zadanie	Wskaźniki realizacji Programu (wymienione w § 17.2)
				Finansowe	Pozafinansowe		
1. Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzi i osób							
1.1	Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	6 (3.1) 7 (3.2) 10 (3.5)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o pomocy społecznej/ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.1.2, 3.1.4, 3.1.6, 3.2.2, 3.2.5, 3.5.2	-	Działania w zakresie rozwoju interwencji kryzysowej oraz przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie. Działania planowane do realizacji w ramach projektu o znaczeniu strategicznym w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027.	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej	14
2. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej							
2.1	Wspieranie rodziny i systemu pieczy	7 (3.2) 8 (3.3)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.3.2	-	Podnoszenia kompetencji kadr systemu, pomocy i integracji społecznej oraz systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej na potrzeby świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej. Działania planowane do realizacji w ramach projektu o znaczeniu strategicznym w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027.	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej	14
2.2	Wspieranie rodziny	7 (3.2) 8 (3.3)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa	-	Działania ośrodka adopcyjnego na rzecz dolnośląskich rodzin. Działania planowane	Dolnośląski Ośrodek Polityki	14

						do realizacji w ramach projektu o znaczeniu strategicznym w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027.	Spolecznej		
2.3	Działania na rzecz kompleksowego wspierania rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych oraz jej otoczenia instytucjonalnego	7 (3.2)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej/ Ustawa o pomocy społecznej/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.2.2	–		Szkolenia, warsztaty, seminaria skierowane do dzieci, młodzieży i rodziców, ukierunkowane na zdobywanie nowych umiejętności społecznych, kształtowanie postaw i systemu wartości młodego człowieka, kształtowanie kompetencji wychowawczych rodziców. Szkolenia, warsztaty, seminaria, superwizje skierowane do podmiotów publicznych i niepublicznych pracujących z dziećmi, młodzieżą i rodziną, mające na celu podniesienie ich kompetencji i umiejętności zawodowych, służących poprawie jakości świadczonych usług.	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej	14	
3. Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym									
3.1	Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	6 (3.1) 7 (3.2) 10 (3.5)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o pomocy społecznej/ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.1.2, 3.1.4, 3.1.5, 3.1.6, 3.2.2, 3.2.5, 3.5.2	–		Koordinacja prac Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Udział w procesie akredytacji ośrodków wsparcia ekonomii społecznej. Działania na rzecz zwiększenia aktywności jednostek samorządu terytorialnego w obszarze zatrudnienia socjalnego i działalności podmiotów zatrudnienia socjalnego. Wyznaczanie kierunków rozwoju ekonomii społecznej, realizacja i monitoring regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej.	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej	11–15	

	<p>Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>	<p>6 (3.1) 7 (3.2) 10 (3.5)</p>	<p>Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o pomocy społecznej/ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.1.2, 3.1.4, 3.1.6, 3.2.2, 3.2.5, 3.5.2</p>	<p>–</p>	<p>Realizacja i monitoring regionalnego planu rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji w regionie. Diagnozowanie i monitorowanie sytuacji regionalnej w zakresie usług społecznych, wspierania rodziny i pieczy zastępczej, pomocy i integracji społecznej oraz ekonomii społecznej. Planowanie interwencji z zakresu usług społecznych, pomocy i integracji społecznej, ekonomii społecznej w województwie. Analiza potrzeb szkoleniowych kadr i planowanie interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego; zbieranie danych dotyczących sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym, analiza danych i sprawozdawczość dotycząca ekonomii społecznej, pomiar oddziaływania społecznego oraz kondycji sektora.</p>		
<p>3.2</p>					<p>Inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, PES, w tym o charakterze reintegracyjnym, OWES dla zwiększenia synergii działań podejmowanych przez te podmioty w procesie aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i wzrostu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej, m.in. w celu zapewnienia ciągłości procesu reintegracyjnego, a także współpracy ww. podmiotów z takimi podmiotami jak: szkoły, uczenie wyższe, instytucje rynku pracy, przedsiębiorstwa</p>	<p>Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej</p>	<p>14</p>

						<p>m.in. w celu zwiększenia liczby staży i praktyk w PES, czy też w typowych przedsiębiorstwach.</p> <p>Reprezentowanie interesów sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym.</p> <p>Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami lokalnymi, w szczególności podmiotami ekonomii społecznej, w zakresie tworzenia planów rozwoju ekonomii społecznej lub planów rozwoju usług społecznych (spotkania, wymiana informacji, dobre praktyki, doradztwo), uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych, zlecania zadań podmiotom ekonomii społecznej.</p> <p>Wspieranie realizacji przez PES usług użyteczności publicznej i współpraca z OWES w tym zakresie.</p> <p>Tworzenie regionalnych sieci współpracy OWES działających w regionie, w tym w szczególności przez organizowanie regionalnych spotkań sieciujących dla OWES umożliwiających wymianę informacji między ośrodkami nt. podejmowanych działań, postępów i problemów w realizacji wsparcia, stosowanych rozwiązaniach i metodach pracy itp., a także agregowanie informacji nt. działalności OWES i wyników ich pracy na poziomie całego regionu oraz uspołnianie i synchronizowanie tych działań w regionie. Wspieranie działań OWES</p>	
--	--	--	--	--	--	--	--

3.3	Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	6 (3.1) 7 (3.2) 10 (3.5)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o pomocy społecznej/ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej/ Strategia – kierunki działań strategicznych 3.1.2, 3.1.4, 3.1.6, 3.2.2, 3.2.5 , 3.5.2	-	<p>nakierowanych na jednostki samorządu terytorialnego.</p> <p>Tworzenie wspólnych przedsięwzięć regionalnych sieci PES (klastry, franczyzy) przez włączenie PES w istniejące na poziomie regionalnym organizacje branżowe (klastry, sieci).</p> <p>Podnoszenie kompetencji kadr działających w obszarze włączenia społecznego i edukacja.</p>		
					<p>Organizowanie i wspieranie instytucji pomocy społecznej, podmiotów zajmujących się pomocą i integracją społeczną, instytucji wspierania rodziny, pieczy zastępczej i adopcji oraz ich współpracy.</p> <p>Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego, organizacyjnego oraz kompetencyjnego instytucji pomocy i integracji społecznej (w tym w zakresie superwizji pracy socjalnej oraz uwrażliwienia na kwestie różnorodności i niedyskryminacji), podmiotów świadczących usługi społeczne, a także organizujących system wspierania rodziny, pieczy zastępczej i adopcji oraz jego otoczenia.</p> <p>Wspieranie gmin w tworzeniu CUS i rozwoju dostarczanych przez nie usług, w tym szkolenia z zakresu ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.</p> <p>Wsparcie samorządów w rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej, w tym działania świadomościowe i szkolenia dotyczące deinstytucjonalizacji, wymiana dobrych praktyk, w tym wypracowywanie</p>	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej	14

					rozwiązań służących zapewnieniu lepszej integracji usług społecznych i zdrowotnych na rzecz różnych grup docelowych, w tym osób biernych zawodowo z przyczyn zdrowotnych. Działania służące wsparciu procesu integracji cudzoziemców, w szczególności w formie szkoleń dla pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej, wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz NGO zajmujących się tą tematyką.			
3.4	Udział organizacji pozarządowych we wspólnym tworzeniu diagnoz, wymianie informacji na temat potrzeb i problemów społecznych, w rozwiązaniach których mogą zaangażować się organizacje pozarządowe	7 (3.2)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie / Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.2.2	-	Wymiana informacji nt. zapotrzebowania na badania, analizy, statystyki oraz na temat sposobów ich realizacji ze strony NGO.	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy	14	
3.5	Wymiana dobrych praktyk między organizacjami pozarządowymi, również współpraca NGO z jednostkami samorządu terytorialnego, także spoza regionu i kraju	7 (3.2)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.2.2	-	Udział w spotkaniach prowadzących do eliminacji barier na drodze do zatrudnienia, informowanie przez stronę internetową, udział w spotkaniach, konferencjach, etc.	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy	14	
4. Działalność na rzecz integracji cudzoziemców								
4.1	Wspieranie działań	7 (3.2)	Ustawa o samorządzie	-	Rozpowszechnianie wśród NGO wyników	Dolnośląski		

	na rzecz cudzoziemców w celu ich zatrudnienia, integracji i adaptacji		województwa/ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.2.6		badania dot. cudzoziemców, w tym informacji nt. kierunków i działań wspierających imigrantów w celu ich zatrudnienia, integracji i adaptacji. Wymiana dobrych praktyk w tym zakresie.	Wojewódzki Urząd Pracy	14
5. Ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej							
5.1	Wspieranie działań na rzecz kształtowania postaw prozdrowotnych	11 (3.6)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Ustawa o zdrowiu publicznym/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.6.3	Zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	Zamieszczanie informacji na stronach internetowych, Facebooku, gromadzenie i rozpowszechnianie informacji, rekomendowanie działań i projektów realizowanych przez podmioty Programu, opiniowanie do objęcia honorowym patronatem Marszałka, bezpłatne udostępnianie sal.	Departament Zdrowia Wydział Zdrowia	1-7, 11
6. Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych							
6.1	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych	6 (3.1) 7 (3.2) 10 (3.5)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o pomocy społecznej/ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej/ Strategia – kierunki działań strategicznych 3.1.2, 3.1.4, 3.1.6, 3.2.2, 3.2.5, 3.5.2	-	Tworzenie regionalnych sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym (CIS, KIS, ZAZ, W TZ), mających umożliwić wzajemne uczenie się i wymianę informacji oraz wsparcie tych podmiotów w osiągnięciu standardów usług.	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej	14
6.2	Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	4 (2.2) 10 (3.5)	Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych/	Ogłoszenie otwartych konkursów ofert / zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym	Zamieszczanie informacji na stronach internetowych (www.umwd.pl , www.ngo.pl , www.bip.dolnyslask.pl), Facebooku (profil Nie ma barier Dolny Śląsk).	Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy	1-7

				na podstawie art. 19a ustawy			Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami	8-10
		Ustawa o finansach publicznych/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.5.2	Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych/ Ustawa o finansach publicznych/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 2.2.3, 3.5.2	Otwarty nabór wniosków na dofinansowanie robót budowlanych				8-10
		Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych/ Ustawa o finansach publicznych/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 2.2.3, 3.5.2	Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych/ Ustawa o finansach publicznych/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 2.2.3, 3.5.2	Otwarty nabór wniosków na dofinansowanie kosztów utworzenia zakładów aktywności zawodowej, których organizatorami są organizacje pozarządowe.				8-10
		Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych/ Ustawa o finansach publicznych/ Strategia – kierunki działań	Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych/ Ustawa o finansach publicznych/ Strategia – kierunki działań	Przekazywanie środków na podstawie preliminarzy budżetowych (realizacja umów wieloletnich) na dofinansowanie kosztów działania				8-10

			<p>strategicznych: 3.5.2</p> <p>Ustawa o samorządzie województwa/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.5.2</p>	<p>zakładów aktywności zawodowej, których organizatorami są organizacje pozarządowe.</p> <p>–</p>	<p>Umieszczanie informacji o szkoleniach, seminariach, spotkaniach, konferencjach itp. na stronie internetowej Urzędu, w mediach społecznościowych, bezpłatne udostępnianie sal, bezpłatne prowadzenie szkoleń, spotkań przez pracowników Urzędu. Gromadzenie i rozpowszechnianie informacji, rekomendowanie działań i projektów realizowanych przez podmioty Programu.</p> <p>Współpraca z mediami regionalnymi – promocja działań organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych. Prowadzenie wspólnych przedsięwzięć, w tym m.in. przystępowanie Samorządu do partnerstw z podmiotami Programu; udostępnianie, w miarę możliwości, pomieszczeń Urzędu oraz innych zasobów niezbędnych do realizacji zadań przez podmioty Programu. Obsługa Wojewódzkiej Spółecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.</p> <p>Udział partnerów społecznych w zespołach o charakterze opiniodawczo-doradczym.</p>		<p>11–15</p>
--	--	--	--	---	---	--	--------------

7. Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy						
7.1	Wspieranie działań mających na celu promowanie i doskonalenie świadczeń usług rynku pracy przez publiczne służby zatrudnienia	8 (3.3)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.3.1, 3.3.2	-	Zamieszczanie na stronie internetowej DWUP oraz w mediach społecznościowych informacji o szkoleniach, seminariach, spotkaniach, konferencjach itp., bezpłatne udostępnianie sal, bezpłatne prowadzenie szkoleń, spotkań przez pracowników DWUP. Wymiana informacji z organizacjami pozarządowymi nt. zapotrzebowania na badania, analizy, statystyki rynku pracy.	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy 14
7.2	Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy	8 (3.3)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.3.2	-	Świadczenie usług poradnictwa zawodowego z wykorzystaniem nowych technologii teleinformatycznych i portali społecznościowych, spotkania bezpośrednie i w formie on-line – informacja grupowa i indywidualna, warsztaty.	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy 14
7.3	Działania na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	8 (3.3)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy/ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.3.2	-	Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES – realizacja ofert pracy zagranicznych pracodawców skierowanych do polskich obywateli oraz ofert krajowych skierowanych do obywateli państw UE/EFTA, a także o wsparciu dostępnym po rekrutacji, np. działaniach wspierających integrację: kursach językowych, szkoleniach zawodowych itp. oraz informowanie i porady nt. warunków życia i pracy w państwach UE/EFTA.	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy 14

8. Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym

<p>8.1</p>	<p>Propagowanie działań związanych z „dobrym starzeniem się”, pozwalających na jak najdłuższe zachowanie zdrowia, sprawności i samodzielności oraz mających na celu aktywizację seniorów</p>	<p>7 (3.2)</p>	<p>Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o pomocy społecznej/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.2.2</p>	<p>–</p>	<p>Szkolenia, warsztaty, seminaria oraz inne działania ukierunkowane na zdobywanie informacji na temat zasad „dobrego starzenia się”, wzmocnienia potencjału opiekuńczego osób i instytucji pracujących na rzecz seniorów. Przygotowanie i wydruk publikacji promującej zasady „dobrego starzenia się” w ramach serii „Biblioteka Nestora”. Organizacja, we współpracy z dolnośląskimi instytucjami kultury, przedsięwzięć kulturalnych, których celem jest aktywizacja i integracja społeczno-kulturowa seniorów. Prowadzenie i aktualizacja internetowej Regionalnej bazy instytucji i organizacji działających na rzecz seniorów na terenie Dolnego Śląska.</p>	<p>Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej</p> <p>14</p>
<p>8.2</p>	<p>Wspieranie aktywizacji i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych</p>	<p>7 (3.2) 10 (3.5) 11 (3.6)</p>	<p>Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.2.2, 3.5.1, 3.6.3</p>	<p>Ogłoszenie otwartych konkursów ofert / zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy</p>	<p>Zamieszczanie informacji na stronach internetowych, Facebooku, gromadzenie i rozpowszechnianie informacji. Rekomendowanie działań i projektów realizowanych przez podmioty Programu, opiniowanie do objęcia honorarium patronatem Marszałka, bezpłatne udostępnianie sal. Obsługa organizacyjna Dolnośląskiej Społecznej Rady Senioralnej.</p>	<p>Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowym</p> <p>1–7, 11, 15</p>

9. Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości

<p>Wspieranie inicjatyw promujących inwestycje i rozwój gospodarczy Dolnego Śląska</p>	<p>1 (1.1) 2 (1.2) 3 (1.3) 12 (4.4) 14 (4.6)</p>	<p>Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 1.1.1, 1.1.2, 1.2.2, 1.2.3, 1.3.1, 1.3.3, 1.3.4, 4.4.3, 4.6.1, 4.6.2, 4.6.4</p>	<p>Ogłoszenie otwartych konkursów ofert / zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy</p>	<p>Zamieszczanie informacji na stronie internetowej (www.umwd.pl), Facebooku, gromadzenie i rozpowszechnianie informacji. Rekomendowanie działań i projektów realizowanych przez podmioty Programu, bezpłatne udostępnianie sal, udział podmiotów w spotkaniach organizowanych przez wydział w grupach/zespołach roboczych/ekspertów.</p>	<p>Departament Gospodarki Wydział Rozwoju Gospodarczego</p>	<p>1-7, 14, 15</p>
<p>9.2</p> <p>Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości</p>	<p>7 (3.2) 8 (3.3)</p>	<p>Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o pomocy społecznej/ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.1.2, 3.2.2, 3.2.5</p>	<p>Budowanie powiązań między systemem edukacji, nauką, biznesem i ekonomią społeczną na poziomie regionalnym (spotkania, warsztaty, doradztwo, wymiana informacji, udział we wspólnych konkursach i wydarzeniach z organizacjami pracodawców i przedsiębiorców, szkół, w tym szkół wyższych i instytutów naukowych) w celu nawiązania stałej współpracy. Organizacja przedsięwzięć służących zwiększeniu widoczności PES jako dostawców produktów i usług oraz wspieranie sprzedaży produktów i usług świadczonych przez PES na poziomie regionalnym (np. targi ekonomii społecznej, finansowanie udziału PS i PES w targach i wystawach regionalnych o charakterze gospodarczym, sprzedaż produktów i usług PES za pomocą regionalnego portalu lub portali branżowych). Działania służące budowaniu marki ekonomii społecznej i jej promocji w oparciu o zakres ekonomii społecznej wskazany w nowej ustawie o ekonomii społecznej.</p>	<p>Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej</p>	<p>14</p>	

9.3	Wspieranie inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie rozwoju gospodarki cyrkularnej	3 (1.3) 14 (4.6)	Ustawa o samorządzie województwa/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 1.1.3, 4.4.6	–	Zamieszczanie informacji na stronie internetowej (innowacje.dolnyslask.pl), Facebooku, gromadzenie i rozpowszechnianie informacji. Rekomendowanie działań i projektów realizowanych przez podmioty Programu. Udział podmiotów w spotkaniach/konferencjach/wyjazdach zagranicznych organizowanych przez Wydział m.in. w grupach/zespołach roboczych/ekspertów. Organizacja spotkań informacyjnych, webinarów, konferencji, indywidualnych konsultacji z podmiotami Programu.	Departament Gospodarki Wydział Rozwoju Gospodarczego	14, 15
10. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych							
10.1	Działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	6 (3.1)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.1.2, 3.1.5	–	Działania informacyjno-doradcze na stronach internetowych i Facebooku.	Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	14
10.2	Dolnośląskie Małe Granty	6 (3.1)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.1.5	Ogłoszenie otwartych konkursów ofert na podstawie ustawy	Zamieszczanie informacji na stronach internetowych (www.umwd.pl, www.ngo.pl), gromadzenie i rozpowszechnianie informacji, rekomendowanie działań i projektów realizowanych przez podmioty Programu, opiniowanie do objęcia honorowym patronatem Marszałka, bezpłatne udostępnianie sal.	Departament Marszałka Wydział Komunikacji Społecznej Dział Kontaktów Społecznych	1–4, 10–11, 14

10.3	Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	7 (3.2) 13 (4.5)	Ustawa o samorządzie województwa/ Realizacja Programu Odnowa Wsi Dolnośląskiej/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.2.1, 4.5.1	Ogłoszenie otwartego konkursu ofert pn. „Przedsięwzięcia promujące idee odnowy wsi” w 2024 r./ zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	Zamieszczanie informacji na stronach internetowych, gromadzenie i rozpowszechnianie informacji, rekomendowanie działań i projektów realizowanych przez podmioty Programu. Świadczenie fachowego doradztwa i konsultacji dla organizacji pozarządowych.	Departament Obszarów Wiejskich i Zasobów Naturalnych Wydział Obszarów Wiejskich	1-7
10.4	Działania na rzecz NGO	5 (2.3) 6 (3.1)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań Strategicznych: 2.3.5, 2.3.6, 2.3.7, 3.1.5, 3.1.6	-	Skierowanie pytań w ramach badań ankietowych do NGO – badania aglomeracyjne. Udział w spotkaniach, warsztatach, eventach z NGO.	Departament Rozwoju Aglomeracji	14, 15

10.5	Działania wspierające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych m.in. przez organizację spotkań, konferencji, kongresów, warsztatów, seminariów itp.	6 (3.1)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.1.2, 3.1.4, 3.1.5.	Ogłoszenie otwartych konkursów ofert/ zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	Zamieszczanie informacji na stronach internetowych, Facebooku. Organizacja wydarzeń z udziałem podmiotów Programu.	Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy Wydział Rozwoju Społeczności Obywatelskiego, Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	1-7, 14
11. Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie							
11.1	Działania na rzecz nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania	9 (3.4)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.4.1, 3.4.4	Kontynuacja działań w ramach otwartego konkursu ofert na realizację Programu Stypendialnego „zDolny Śląsk” ogłoszonego w 2023 r. na realizację w latach: 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026 zadania publicznego w ramach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień	Organizacja posiedzeń Dolnośląskiej Kapituły Wspierania Uzdolnień, której celem będzie m.in. zatwierdzenie Regulaminów Programu na poszczególne lata szkolne oraz zatwierdzenie listy stypendystów, którzy w danym roku szkolnym będą otrzymywać stypendia „zDolny Śląsk”	Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy Wydział Edukacji	4
11.2	Działania na rzecz nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania	9 (3.4)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.4.1, 3.4.4	-	Współpraca w ramach Dolnośląskiej Kapituły Wspierania Uzdolnień.	Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy Wydział Edukacji	14

12. Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży							
12.1	Działania na rzecz młodzieży	7 (3.2) 8 (3.3) 9 (3.4)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.2.2, 3.3.1, 3.4.1, 3.4.4	Ogłoszenie otwartych konkursów ofert / zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	Zamieszczanie informacji na stronach internetowych (www.umwd.pl, www.ngo.pl), gromadzenie i rozpowszechnianie informacji, rekomendowanie działań i projektów realizowanych przez podmioty Programu, opiniowanie do objęcia honorowym patronatem Marszałka, bezpłatne udostępnianie sal.	Departament Marszałka Wydział Komunikacji Społecznej, Dział Kontaktów Społecznych	1-7, 10-11, 14
13. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego							
13.1	Wsparcie projektów dotyczących realizacji zadań publicznych z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego		Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie / Strategia – kierunki działań strategicznych: 2.3.4, 3.1.3; 4.5.1, 5.3.2.	Ogłoszenie otwartych konkursów ofert / zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	Merytoryczne konsultacje, doradztwo, opiniowanie do objęcia honorowym patronatem Marszałka projektów realizowanych przez podmioty Programu, organizowanie szkoleń, spotkań, warsztatów.	Departament Kultury, Turystyki i Promocji Wydział Kultury	1-7, 11, 14
	Upowszechnianie i zachowanie dziedzictwa kulturowego	5 (2.3) 6 (3.1) 13 (4.5) 15 (5.3)					
	Podjęmowanie działań na rzecz wzrostu uczestnictwa w kulturze						
13.2	Wsparcie przedsięwzięć zmierzających do podniesienia kompetencji potrzebnych do uczestnictwa w kulturze						
13.2	Udzielenie dotacji na prace konserwatorskie,	13 (4.5)	Program Opieki nad Zabytkami Województwa	Ogłoszenie raz w roku otwartego naboru	Organizowanie szkoleń, warsztatów, spotkań z podmiotami Programu	Departament Sportu	1-4

	restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru, znajdujących się na terenie województwa dolnośląskiego		Dolnośląskiego na lata 2021–24/ Uchwała nr XXVI/576/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru, znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 4.5.1, 4.5.3.	wniosków o dofinansowanie z Budżetu Województwa Dolnośląskiego do prac przy zabytkach	i z pełnomocnikami ds. organizacji pozarządowych.	i Infrastruktury Sportowej Dział Dziedzictwa Kulturowego	
13.3	Organizacja konferencji poświęconej zagadnieniom ochrony dziedzictwa kulturowego Dolnego Śląska	13 (4.5)	Program Opieki nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego na lata 2021–24/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 4.5.2	–	Organizacja konferencji poświęconej zagadnieniom ochrony dziedzictwa kulturowego – adresatami konferencji są instytucje pozarządowe posiadające zabytki lub zajmujące się pozyskiwaniem środków na remont zabytków.	Departament Sportu i Infrastruktury Sportowej Dział Dziedzictwa Kulturowego	11, 14
14. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej							
14.1	Szkolenie dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo.	6 (3.1) 7 (3.2) 8 (3.3)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku	Ogłoszenie otwartych konkursów ofert / zlecenie zadań w trybie	Zamieszczanie informacji na stronach internetowych www.umwd.pl i partnerów programów, w mediach społecznościowych	Departament Sportu i Infrastruktury	1–7

	<p>Rozwój współpracy międzynarodowej w zakresie sportu.</p> <p>Upowszechnianie sportu w różnych środowiskach.</p> <p>Wspieranie programów zwiększających udział mieszkańców regionu w sporcie powszechnym, popularyzacja sportu.</p> <p>Wspieranie organizacji imprez sportowych promujących aktywność fizyczną, osiągnięcia sportowe regionu oraz skierowanych na promocję Województwa</p>	<p>11 (3.6) 15 (5.3)</p>	<p>publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.1.4, 3.2.2, 3.3.2, 3.6.1, 3.6.3, 5.3.1, 5.3.2</p>	<p>pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy</p>	<p>UMWD.</p> <p>Opiniowanie wniosków do objęcia honorowym patronatem Marszałka zgłoszonych wydarzeń i projektów.</p>	<p>Sportowej Wydział Sportu</p>	
<p>14.2</p>	<p>Promowanie aktywności fizycznej i sportu w województwie przez realizację opracowań, publikacji i spotkań propagujących walory sportu oraz zdrowotne i społeczne aspekty aktywności ruchowej.</p> <p>Organizowanie spotkań, kursów, konferencji i szkoleń dotyczących rozwoju sportu i zwiększenia</p>	<p>6 (3.1) 7 (3.2) 8 (3.3) 11 (3.6) 15 (5.3)</p>	<p>Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.1.4, 3.2.2, 3.3.2, 3.6.1, 3.6.2, 3.6.3, 5.3.1, 5.3.2.</p>	<p>Ogłoszenie otwartych konkursów ofert / zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy</p>	<p>Zamieszczanie informacji na stronach internetowych www.umwd.pl i partnerów programów, mediach społecznościowych UMWD.</p> <p>Opiniowanie wniosków do objęcia honorowym patronatem Marszałka zgłoszonych wydarzeń i projektów.</p> <p>Organizowanie spotkań z podmiotami Programu.</p>	<p>Departament Sportu i Infrastruktury Sportowej Wydział Sportu</p> <p>1-7</p>	

	kompetencji osób realizujących zadania z zakresu sportu.							
14.3	Rozwój i poprawa bazy sportowej na Dolnym Śląsku	4 (2.2)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 2.2.1	Ogłoszenie otwartych konkursów ofert na podstawie ustawy	Zamieszczanie informacji na stronach internetowych www.umwd.pl , Facebooku UMWD i Wydziału Sportu.	Departament Sportu i infrastruktury Sportowej Wydział Sportu	1-4	
15. Turystyka i krajoznawstwo								
15.1	Upowszechnianie turystyki i promocja walorów turystycznych regionu	1 (1.1) 1 (1.2) 6 (3.1)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 1.1.5, 1.2.1, 3.1.1, 3.1.2	Ogłoszenie otwartych konkursów ofert / zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	Zamieszczanie informacji na stronie internetowej www.umwd.pl , Facebooku UMWD.	Departament Kultury, Turystyki i Promocji Wydział Turystyki	1-7	
15.2	Wzrost konkurencyjności dolnośląskiej oferty turystycznej	1 (1.1) 2 (1.2) 6 (3.1)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 1.1.5, 1.2.1, 3.1.1, 3.1.2	Ogłoszenie otwartych konkursów ofert / zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	Zamieszczanie informacji na stronie internetowej www.umwd.pl , Facebooku UMWD.	Departament Kultury, Turystyki i Promocji Wydział Turystyki	1-7	
16. Udzielanie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego								
16.1	Działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	8 (3.3)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o promocji zatrudnienia	–	Informowanie polskich obywateli o istotnych procedurach administracyjnych dotyczących zatrudnienia za granicą	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy	14	

				<p>w krajach UE/EFTA oraz przepisach mających zastosowanie do pracowników przy podejmowaniu pracy, ze szczególnym uwzględnieniem informacji dotyczących bezpieczeństwa w poszukiwaniu pracy oraz przeciwdziałania handlowi ludźmi.</p> <p>Wspieranie polskich obywateli powracających lub planujących powrót z emigracji zarobkowej do Polski przez informowanie o procedurach administracyjnych, formalnościach jakich należy dokonać po powrocie, praktycznych wskazówkach – działania realizowane w oparciu o informacje na portalu powroty.pl.</p>		
17. Działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami						
17.1	<p>Działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami</p>	15 (5.3)	<p>Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy/ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy/ Porozumienie o współpracy regionalnych sieci europejskich</p>	–	<p>Działania informacyjne i komunikacyjne promujące mobilność na europejskim rynku pracy w krajach UE/EFTA, ze szczególnym uwzględnieniem rynku pracy na pograniczu polsko-czesko-niemieckim – ogólne działania informacyjne, promocyjne i porady na rzecz polskich bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców, m.in.: spotkania informacyjne, warsztaty, seminaria, szkolenia, konferencje, porady i spotkania indywidualne, porady i kontakty grupowe, targi, dni doradcze, konkursy dla młodzieży, reklama w prasie i internecie, spoty radiowe, media społecznościowe, prowadzenie tablic ogłoszeń, rozpowszechnianie ulotek i publikacji, inne.</p>	<p>Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy</p> <p>14</p>

			<p>w ramach projektu „Europa w województwie dolnośląskim” podpisanego przez DWUP 23.07.2021 r. (jednym z partnerów jest Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 5.3.2</p>		<p>Działania promujące usługi sieci europejskich na Dolnym Śląsku w ramach współpracy „Europa w województwie dolnośląskim” – podejmowana będzie organizacja wspólnych inicjatyw dedykowanych uczniom i studentom (osoby młode – wspólna grupa docelowa partnerów), nie wyklucza się udziału osób z niepełnosprawnościami.</p>		
17.2	<p>Organizowanie oraz udział w wydarzeniach promujących Programy EWT/INTERREG</p>		<p>Ustawa o samorządzie województwa/ unijne i krajowe przepisy prawa regulujące zasady realizacji programów w zakresie polityki spójności w perspektywie finansowej 2014–2020 oraz 2021–2027/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 5.3.1, 5.3.2</p>	-	<p>Zamieszczanie informacji o projektach realizowanych przez podmioty Programu na stronie regionalnej Programów EWT/INTERREG (www.ewt.dolnyslask.pl), promocja projektów EWT/INTERREG realizowanych przez podmioty Programu (prezentacje, publikacje, media etc.), bezpłatne konsultacje dla podmiotów Programu dotyczące planowanych/realizowanych projektów EWT/INTERREG, bezpłatny udział podmiotów Programu w warsztatach, szkoleniach, spotkaniach, konferencjach, inicjatywach, przedsięwzięciach dotyczących Programów EWT/INTERREG organizowanych przez Wydział Rozwoju Regionalnego.</p>	<p>Departament Gospodarki</p> <p>Wydział Rozwoju Regionalnego, Dział Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej</p>	14
	<p>Wspieranie partnerów społeczno-gospodarczych w nawiązywaniu kontaktów z potencjalnymi beneficjentami Programów EWT/INTERREG</p>	15 (5.3)					
	<p>Promocja projektów EWT/INTERREG</p>						

	z udziałem partnerów z Dolnego Śląska						
17.3	Spotkania Regionalnego Forum Terytorialnego	5 (2.3)	Ustawa o samorządzie województwa/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 2.3.7	–	Cykliczne posiedzenia Regionalnego Forum Terytorialnego przynajmniej 2 razy w roku.	Departament Gospodarki Wydział Rozwoju Regionalnego, Dział Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej	14, 15
17.4	Działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w ramach współpracy zagranicznej prowadzonej przez Samorząd	2 (1.2) 3 (1.3) 15 (5.3)	Priorytety Współpracy Zagranicznej Województwa Dolnośląskiego/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 1.2.3, 1.3.6, 5.3.1, 5.3.2	Wsparcie podmiotów w realizacji przedsięwzięć przez zapewnienie usług (np. catering, usługi tłumaczeniowe, usługi transportowe)	Wsparcie podmiotów Programu przez np. zamieszczanie informacji na stronie internetowej w zakładce „Współpraca z zagranicą” (www.umwd.pl). Opiniowanie do objęcia honorowym patronatem Marszałka realizowanych przedsięwzięć; udział przedstawicieli UMWD w roli prelegentów i ekspertów na konferencjach, seminariach. Rozpowszechnianie informacji nt. wydarzeń międzynarodowych oraz zaproszeń do udziału w międzynarodowych projektach.	Departament Marszałka Wydział Współpracy z Zagranicą	11, 14
18. Promocja i organizacja wolontariatu							
18.1	Działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	6 (3.1)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.1.5	–	Zamieszczanie informacji na stronach internetowych, Facebooku, gromadzenie i rozpowszechnianie informacji. Rekomendowanie działań i projektów realizowanych przez podmioty Programu, opiniowanie do objęcia honorowym patronatem Marszałka, bezpłatne udostępnianie sal.	Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,	11, 14

						Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
19. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym						
19.1	Działania mające na celu zmniejszenie skali przemocy w rodzinie, upowszechnianie wiedzy na temat zjawiska oraz metod i narzędzi niwelowania jego niekorzystnych skutków	7 (3.2)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.2.2	–	Szkolenia, superwizje, warsztaty, seminaria oraz inne działania skierowane do podmiotów publicznych i niepublicznych pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, mające na celu podniesienie ich kompetencji i umiejętności zawodowych, służące poprawie jakości świadczonych usług.	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej 14
19.2	Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień	7 (3.2) 11 (3.6)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Ustawa o zdrowiu publicznym/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.2.2, 3.6.3	Ogłoszenie otwartych konkursów ofert / zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	Zamieszczanie informacji na stronie internetowej (www.profilaktyka.umwd.pl), gromadzenie i rozpowszechnianie informacji, rekomendowanie działań i projektów realizowanych przez podmioty Programu, opiniowanie do objęcia honorowym patronatem Marszałka, bezpłatne udostępnianie sal.	Departament Zdrowia Wydział Zdrowia 1–7, 11
20. Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3						
20.1	Działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	6 (3.1)	Ustawa o samorządzie województwa/ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.1.4	–	Gromadzenie i rozpowszechnianie informacji na stronach internetowych, Facebooku. Rekomendowanie działań i projektów realizowanych przez podmioty Programu, opiniowanie do objęcia honorowym patronatem Marszałka, bezpłatne udostępnianie sal. Obsługa Dolnośląskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego i Dolnośląskiej	Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi 11–15

						Spolecznej Rady Senioralnej.			
20.2	Zadania na rzecz wzmocnienia współpracy i partnerstwa sektora publicznego z sektorem pozarządowym przez udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w posiedzeniach Komitetu Monitorującego RPO WD 2014–2020 oraz Komitetu Monitorującego FEDS 2021–2027	6 (3.1)	Ustawa o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020/ Ustawa o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027/ Strategia – kierunki działań strategicznych: 3.1.4	–	Udział przedstawicieli organizacji pozarządowych, będących członkami Komitetu Monitorującego RPO WD 2014–2020 oraz Komitetu Monitorującego FEDS 2021–2027 w ich pracach (m.in. w zakresie konsultacji kryteriów wyboru projektów, zmianach RPO i FEDS, w grupach roboczych).	Department Europejskich Funduszy Wydział Zarządzania RPO	14, 15		
20.3	Obejmowanie honorowym patronatem Marszałka przedsięwzięć realizowanych przez podmioty Programu	Priorytety wskazane przez poszczególne komórki merytoryczne Urzędu	Ustawa o samorządzie województwa/ Strategia – kierunki działań strategicznych wskazane przez poszczególne komórki i jednostki organizacyjne UMWD	–	Opiniowanie wniosków o patronat Marszałka złożonych przez podmioty Programu.	Department Marszałka Wydział Komunikacji Społecznej, Dział kontaktów Społecznych	11		
20.4	Konsultacje przeprowadzone z udziałem podmiotów Programu	Priorytety wskazane przez poszczególne komórki merytoryczne Urzędu	Ustawa o samorządzie województwa/ Uchwała nr LII/1872/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 października 2018 r. w sprawie sposobu konsultowania projektów	–	Konsultowanie z podmiotami Programu projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów oraz projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ustawy oraz opiniowanie przez DRDPP.	Komórki merytoryczne Urzędu i jednostki organizacyjne Województwa	13		

					<p>aktów prawa miejscowego dotyczących działalności pożytku publicznego i wolontariatu/ Strategia – kierunki działań strategicznych wskazane przez poszczególne komórki i jednostki organizacyjne Urzędu</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rozdział 7

Okres realizacji Programu

§ 9. Program będzie realizowany od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku.

Rozdział 8

Sposób realizacji Programu

§ 10. Podmiotami uczestniczącymi w realizacji Programu są:

- 1) Sejmik Województwa Dolnośląskiego – uchwała Program oraz określa wysokość środków przeznaczonych na dofinansowanie zadań realizowanych przez podmioty Programu, jako organ stanowiący i kontrolny Województwa;
- 2) Zarząd – realizuje bieżącą współpracę z podmiotami Programu, jako organ wykonawczy Województwa;
- 3) podmioty Programu.

§ 11. Zarząd realizuje Program przy pomocy:

- 1) komórek merytorycznych Urzędu;
- 2) jednostek organizacyjnych Województwa, które w obszarach swojego działania współpracują z podmiotami Programu, w szczególności z Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej oraz Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy.

§ 12. Komórki merytoryczne Urzędu oraz jednostki organizacyjne Województwa podejmują i prowadzą bieżącą współpracę z organizacjami pozarządowymi, polegającą w szczególności na:

- 1) przygotowaniu i przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert;
- 2) przygotowaniu umów na realizację zadań publicznych zleconych przez Samorząd;
- 3) kontroli realizacji zadań publicznych;
- 4) analizie sprawozdań z realizacji zadań publicznych;
- 5) sporządzaniu informacji na temat współpracy Samorządu z podmiotami Programu, w tym w szczególności sprawozdań z realizacji Programu;
- 6) tworzeniu wspólnych zespołów opiniodawczych i doradczych;
- 7) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy w obszarze działalności pożytku publicznego z podmiotami Programu w formach określonych w § 7.

Rozdział 9

Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu

§ 13. 1. Program finansowany będzie z budżetu Województwa, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) oraz z innych dostępnych środków.

2. Województwo na realizację Programu w 2024 roku będzie przeznaczać środki finansowe w wysokości nie mniejszej niż 6 000 000 zł.

Rozdział 10

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych

§ 14. 1. Komisje powoływane są przez Zarząd w celu opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych.

2. W skład komisji wchodzi:

1) przedstawiciele Zarządu;

2) osoby wskazane przez podmioty Programu wyłonione wg następującej zasady – uwzględniając rodzaj zadań ogłoszonych konkursem, Zarząd powołuje do komisji osoby wskazane przez podmioty Programu do bazy kandydatów na członków komisji konkursowych, która prowadzona jest przez Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

3. Nabór do bazy kandydatów na członków komisji prowadzony jest w sposób ciągły, w oparciu o kryteria i zasady ustalone przez Zarząd, które podawane są do publicznej wiadomości.

4. W skład komisji nie będą powoływane osoby wskazane przez podmioty Programu, które ubiegają się w danym postępowaniu konkursowym o środki z budżetu Województwa lub PFRON oraz pozostający z oferentami w takich relacjach, które mogłyby wywołać podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

5. Zarząd powołując komisję wskazuje jej przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

6. W posiedzeniach komisji konkursowej mogą uczestniczyć, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy. Osoby te mogą zostać zaproszone przez Zarząd lub przewodniczącego komisji konkursowej.

§ 15. Zasady działania komisji powoływanych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert:

1) komisja pracuje w składzie osobowym powołanym uchwałą Zarządu;

2) posiedzenia komisji zwołuje oraz jej pracami kieruje przewodniczący komisji, a w przypadku jego nieobecności – wiceprzewodniczący komisji;

3) posiedzenia komisji są ważne, gdy uczestniczy w nich co najmniej połowa jej składu;

4) komisja może obradować bez udziału osoby wskazanej przez podmioty Programu z bazy kandydatów na członków komisji, jeżeli występuje jeden z warunków określonych w art. 15 ust. 2da ustawy;

5) każdy członek komisji przed rozpoczęciem jej działalności zobowiązany jest do złożenia pisemnego oświadczenia o bezstronności. W przypadku niepodpisania oświadczenia decyzję o wykluczeniu członka komisji z jej prac podejmuje przewodniczący, a w przypadku jego nieobecności – wiceprzewodniczący komisji;

6) przedmiotem prac komisji jest ocena merytoryczna ofert kompletnych pod względem formalnym. Ocenę kompletności oraz zgodności z wymogami formalnymi dokonuje komórka merytoryczna Urzędu/jednostka organizacyjna Województwa odpowiedzialna za realizację konkursu;

7) z prac komisji sporządzany jest protokół, który podpisują wszyscy jej członkowie obecni na posiedzeniu;

- 8) komisja przygotowuje dla Zarządu listę ofert, którym rekomenduje udzielenie dotacji wraz z propozycją podziału środków finansowych;
- 9) ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Zarząd;
- 10) obsługę administracyjno-techniczną komisji sprawuje komórka merytoryczna Urzędu/jednostka organizacyjna Województwa odpowiedzialna za realizację konkursu.

Rozdział 11

Informacje o sposobie tworzenia Programu oraz przebiegu konsultacji

§ 16. 1. Opublikowanie na stronie internetowej Urzędu informacji o rozpoczęciu prac nad Programem oraz zamieszczenie formularza do zgłaszania przez zainteresowane podmioty propozycji do ww. dokumentu.

2. Przygotowanie projektu Programu przez Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, we współpracy z komórkami merytorycznymi Urzędu oraz jednostkami organizacyjnymi Województwa uwzględniającego pozytywnie zaopiniowane propozycje zgłoszone przez podmioty Programu.

3. Podjęcie przez Zarząd uchwały w sprawie skierowania do konsultacji projektu „Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2024 roku”.

4. Przeprowadzenie konsultacji Programu, zgodnie z uchwałą nr LII/1872/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 października 2018 r. w sprawie sposobu konsultowania projektów prawa miejscowego dotyczących działalności pożytku publicznego i wolontariatu oraz uchwałą Zarządu określającą szczegółowy sposób konsultacji Programu.

5. Sporządzenie przez Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, zestawienia opinii, uwag i wniosków zgłoszonych w ramach konsultacji oraz zaopiniowanie ich przez komórki merytoryczne Urzędu oraz jednostki organizacyjne Województwa.

6. Przedłożenie projektu Programu do zaopiniowania przez DRDPP.

7. Przyjęcie przez Zarząd projektu Programu uwzględniającego wyniki konsultacji i skierowanie go pod obrady Sejmiku Województwa Dolnośląskiego wraz z opinią DRDPP (opinia nie zostanie dołączona w przypadku, gdy DRDPP nie wyda jej w terminie ustawowym).

8. Podjęcie przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwały przyjmującej Program.

9. Publikacja na stronie internetowej Urzędu uchwały przyjmującej Program oraz informacji o wynikach konsultacji.

Rozdział 12

Sposób oceny realizacji Programu

§ 17. 1. Informacje o sposobie tworzenia sprawozdania z realizacji Programu:

- 1) Uzyskanie z Urzędu Statystycznego we Wrocławiu danych statystycznych dotyczących dolnośląskich organizacji pozarządowych, wg. stanu na dzień 31 grudnia roku, z którego sporządzane jest sprawozdanie z Programu.

- 2) Zebranie z komórek merytorycznych Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Województwa informacji o zakresie zrealizowanej przez te komórki współpracy finansowej i pozafinansowej z podmiotami Programu i wolontariuszami oraz wskaźnikach realizacji programu.
  - 3) Przygotowanie projektu sprawozdania z realizacji Programu przez Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na podstawie informacji otrzymanych z Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, komórek merytorycznych Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Województwa.
  - 4) Przyjęcie przez Zarząd sprawozdania z realizacji Programu.
  - 5) Przedłożenie Sejmikowi Województwa Dolnośląskiego sprawozdania z realizacji Programu zgodnie z ustawowym terminem.
  - 6) Opublikowanie sprawozdania z realizacji Programu na stronie internetowej Urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu.
2. Ocena realizacji Programu dokonana zostanie w oparciu o następujące wskaźniki:

Nr wskaźnika	Nazwa wskaźnika
1	Liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych.
2	Liczba ofert złożonych przez podmioty Programu do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych.
3	Liczba zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym, w trybie konkursowym.
4	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na dzień 31 grudnia w danym roku budżetowym, przekazanych w trybie konkursowym.
5	Liczba ofert złożonych przez podmioty Programu w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy.
6	Liczba zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym, w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy.
7	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na dzień 31 grudnia w danym roku budżetowym, w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy.
8	Liczba wniosków złożonych przez podmioty Programu na podstawie innych przepisów prawa.
9	Liczba zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym na podstawie innych przepisów prawa.
10	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na dzień 31 grudnia w danym roku budżetowym, przekazanych na podstawie innych przepisów prawa.
11	Liczba inicjatyw realizowanych przez podmioty Programu objętych patronatem Marszałka.
12	Liczba dokumentów Samorządu zaopiniowanych przez DRDPP.
13	Liczba dokumentów Samorządu skonsultowanych z podmiotami Programu lub z DRDPP.
14	Liczba warsztatów, konferencji i innych działań organizowanych przez Urząd dla podmiotów Programu.
15	Liczba wspólnych podmiotów o charakterze opiniodawczo-doradczym.